

27.11.2025

227/00.02.03/2025
Helsingin kaupungin
valtuutettu Otso
Kivekkään aloitte
runkolinjojen
luotettavuuden ja
nopeuden
parantamiseksi.

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia
Hallinto-osasto

Viite
Lausuntopyyntö 2025-014906 T 00 00 03

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Helsingin kaupunginhallituksen lausuntopyyntöön: Valtuutettu Otso Kivekkään aloite runkolinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamiseksi

HSL kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä liittyen valtuutettu Otso Kivekkään aloitteeseen runkolinjojen luotettavuuden ja nopeuden parantamiseksi.

Monikeskuksisen kaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu verkostomaiseen rakenteeseen, jonka ytimeen kuuluvat erilaiset matkaketjut ja niihin liittyvät vaihdot. Joukkoliikenteen käytön houkuttelevuuteen vaikuttavat merkittävästi mm. aikataulujen luotettavuus, matkanteon sujuvuus sekä vaihtojen onnistuminen. Nämä tekijät ohjaavat HSL:n joukkoliikenteen suunnittelua ja niiden eteen tehdään paljon aktiivista ja jatkuvaa kehittämistä.

HSL vastaa joukkoliikenteen aikataulujen luotettavuudesta ja vaihtojen onnistumisesta HSL:n tilaamassa liikenteessä. Jokaiselle HSL:n bussilinjalle suunnitellaan matka-ajat vähintään kahdesti vuodessa, jotta aikataulujen täsmällisyys olisi mahdollisimman hyvällä tasolla. Aikataulujen suunnittelussa varmistetaan samalla vaihtojen toimivuus liikennevälineestä toiseen. Linjojen matka-aikoja seurataan säännöllisesti läpi vuoden ja aikatauluongelmiin pyritään reagoimaan korjaustoimenpiteillä mahdollisimman nopeasti. HSL:n runkolinjoille on niiden perustamisen yhteydessä yhteistyössä kaupungin kanssa tehty infraan ja liikennöintiin liittyviä parannus- ja kehittämistoimenpiteitä. Esimerkiksi linjalla tapahtuvaa hajontaa on pyritty pienentämään ja matka-aikoja nopeuttamaan sallimalla runkolinjoilla avorahastus ja harventamalla linjojen käytössä olevia pysäkkejä.

Liikenteen täsmällisyyden, luotettavuuden ja nopeuden saralla kehittämistyö on jatkuvaa. Haastetta syntyy nykyisin etenkin eri työmaiden suorista tai kerrannaisvaikutuksista, joiden hallinta ja ennakointi on jatkuvasti muuttuvien vaiheiden myötä hankalaa. Aloitteessa mainitut runkolinjat liikennöivät hyvin

haastavassa liikenneympäristössä, jossa on paljon ruuhkaisia risteys- ja liikennevaloineen ja useampia aikataulujen täsmällisyyteen sekä vuorovälin säännöllisyyteen negatiivisesti vaikuttavia työmaita.

Aloitteessa todetaan täysin oikein luotettavan ja nopean liikennöinnin säästävän joukkoliikenteen operointikustannuksia. Esimerkiksi tiheästi liikennöivillä runkolinjoilla pelkäämistään muutamien minuuttien säästäminen matka-ajasta saattaa mahdollistaa vuositasolla satojen tuhansien eurojen säästämisen operointikustannuksista. Liikenteen nopeuttamisella ja luotettavuuden lisäämisellä saatavilla hyödyillä pystytään myös tarjoamaan entistä parempaa palvelua samalla kustannustasolla.

HSL pyrkii aktiivisesti parantamaan runkolinjojen sujuvuutta ja luotettavuutta. Esimerkiksi runkolinjalla 560 on viimeisen vuoden aikana tehty useampia luotettavuuteen vaikuttavia muutoksia. Linjan aikatauluja on tarkistettu ja matka-aikoja korjattu vastaamaan todellisuutta aiemmin esiintyneiden epätäsmällisyyksien hallitsemiseksi. Matka-ajan kasvattaminen ei kuitenkaan ole mahdollista loputtomiin, jotta linjasto säilyy myös mahdollisimman kustannustehokkaana. Runkolinjalla 560 täsmällisyyteen vaikuttavat erityisesti liikennevalojen aiheuttamat viiveet sekä hankala liikenneympäristö etenkin Kehä I:llä ruuhka-aikoina. Pelkäämistään päivittäin vaihtelevat liikennenuuhkat sekä liikennevalojen sujuvuus aiheuttavat linjan liikennöintiin useiden minuuttien hajonnan. Linjan 560 epätäsmällisyyteen on vaikuttanut liikenneympäristön haasteiden lisäksi myös kuukausittain jatkuvasti kasvaneet matkustajamäärät. Suuremmat matkustajamäärät lisäävät linjan pysäkkiaikoja, jotka heijastuvat suoraan kokonaismatka-aikoihin.

HSL on tunnistanut, että haastavissa liikenneympäristöissä liikennöiviä linjoja ei saada riittävän luotettavaksi pelkäämistään aikataulusuunnittelun keinoin, vaan tilanne vaatii aktiivista yhteistyötä liikennöitsijöiden kanssa sekä infratoimenpiteitä yhteistyössä kaupunkien kanssa. Linjan 560 osalta olemme esimerkiksi aktiivisesti edistäneet sekä Helsingin että Vantaan kaupungin suuntaan mm. liikennevaloetuksia haastavimmille reittiosuuksille sujuvuutta ja luotettavuutta parantamaan. Vastaavanlaisen yhteistyön edistäminen on olennaista myös aloitteessa mainittujen runkolinjojen 500 ja 510 luotettavuuden parantamisen osalta.

HSL:n sisällä on viimeisen vuoden aikana rakennettu analytiikkaa sekä työkalua liikenteellisten ongelmapaikkojen systemaattiseen tunnistamiseen datapohjaisesti. Sujuvuuden seuranta -nimellä kulkevaa työkalua on tarkoitus pilotoida tämän vuoden aikana, jonka jälkeen voidaan kuntien kanssa yhteistyössä lähteä kehittämään yhteistä sujuvuuteen keskittyvää infraprosessia. Infraprosessin tavoitteena on tässä vaiheessa saada listattua merkittävimmät matkanteon sujuvuutta ja aikataulujen luotettavuutta häiritsevät paikat priorisoituna niiden taloudellisten ja matkustajavaikuttavuuksien näkökulmasta. Prosessin kehittäminen on vasta alussa ja aloitteessa mainitut runkolinjat otetaan heti alkuvaiheessa tarkastelun kohteiksi. Yhteistyö HSL:n ja kaupungin välillä tulee uuden Sujuvuuden seuranta -työkalun ja infraprosessin rakentumisen myötä tiivistymään entisestään ensi vuoden aikana aloitteen teemaan liittyen.

Lisätietoja antaa liikennesuunnittelija Petri Huhtanen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 28.11.2025.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.